

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 20 Lei
Pe 1/2 de an 10 Lei
Un număr 50 bani.

iese odată la săptămână.

Adresa: „UNIREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Alba-de-jos.

Director: Alexandru Lapeanu-Melin.

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 2 Lei a doua și a treia oră 100 Lei

Școlile dela Blaj.

Suntem în luna Septembrie, cap de toamnă. Se deschid școlile, pleacă copiii la învățătură.

Blajul, micul orașel dela îmbinarea Târnavelor, începe iarăși să trăiască obișnuita lui viață de șgomot și de frământări tinerești. Trenurile vin încărcate, aducând logofeți cu ochi de văpaie de pe Olt, murășeni cu frunți late, câmpeni cu fețe blânde, someșeni îndesați și chiar sătmăreni și maramurășeni cu grai pestriț. Vin, vin mulți, umplu piața Blajului, dau viață zidurilor bătrâne și se revarsă apoi pe ulițele strâmte, pe sub Curte, spre Sat, pe sub Hurubi, ca o oaste tină, cuceritoare... Blajul forfotește de gimnaziști, de pedagogi, de fetițe, și chiar de începători mititei din școala primară a domnului Ungureanu. Ca ieri, și în tot cursul verii, Blajul era un oraș mort, cu străzi năpădite de praf, cu ziduri aprinse de căldură. Iar astăzi el învie, ca cetatea vrăjită din poveste. Invie și se înveselește, ca inimile tinere, cari îi umplu școlile și casele.

Acelaș lucru se întâmplă în Blaj de o sută șaiseci și șase de ani, adică dela 1754 încoace, de când Postelnicul Vlădică Petru Pavel Aaron a aprins lumina învățăturii românești pe plaiurile Ardealului oropsit.

Școlile Blajului s'au deschis într'o vreme, când bietul nostru neam românesc era mai bătut de vânturile sortii, zăcea în bezna necunoștințelor și se ofilea în iobăgia trupurilor și a sufletelor, ca firul de pădăie răsărit în umbra unei pivniți. Nu prea știă nici de obârșia lui împărătească, nu-și dădea seamă nici de mersul lumii și nu avea nici meșteșugul de istețime al cărții, ca să aibă măcar îndrăzneala frunții ridicate și nădejdea unor zile mai bune. Așa era în Ardealul încercuit de Carpați, așa și în Moldova din vadul de trecere al popoarelor hrăpărețe și în Muntenia de pradă a Turcilor.

Și s'a aprins atunci, aici în Blaj, luminița sfioasă a celor dintâi școli românești cu zăstăm, în cari cuvioși călugări cu inimi calde aduceau dela Roma străbună șhinteia mândriei naționale și făceau din copiii iobagilor Ardealului tot atâția apostoli ai cărții și ai simțirii românești.

Aici au muncit luceferii neamului nostru, călugărul *Samoilă dela Sadu*, istoricul *Maier* și dărzul *Gheorghe Șincai*, cronicarul învățat al nației noastre.

Și după dânșii au venit alții și alții, șireag nesfârșit de dascăli fără nume și fără dorinți pământești, din truda cărora s'au um-

plut de lumină și celea mai îndepărtate colțuri de așezare ale Poporului românesc. În Blaj a muncit *Timotei Cipariu* și *Micu Moldovanu* și *Bunea*, tot atâția stâlpi ai învățăturii românești. De-aici au plecat *Pumnul* și *Barițiu* și *Pașiu Ilarianu*, *Bărnățiu* și *Andrei Murășanu*, deșteptătorul dela 1848. Ori, cine n'a trecut prin școlile Blajului, dintre cei cari au însemnat ceva în frământările noastre naționale și de cultură?

Să pomenim apoi miile și zecile de mii de școlari cari s'au reslătit spre cele patru vânturi ale ținuturilor locuite de Români, ducând lumină, bărbăție și dragoste de neam și lege? Ne-ar trebui cărți întregi, dacă am stă să prindem în tipar toate protocoalele de înscriere din arhivele colbuite ale școlilor din Blaj.

Astăzi acestea școli bătrâne se deschid iarăși, în razele veseloase ale soarelui libertății depline. Zidurile lor nu s'au mucețit de bătrânețe, nici sufletul dintrânsele nu s'a învechit. Ele stau la locul lor de datoric națională, cu temeliile înfipte adânc în glia frământărilor și suferințelor de veacuri, stau tari și neclătite, ca stejarii trunchioși de pe culmi, pe cari n'au putut să-i răstoarne furtunile văzduhului.

Ele se deschid cu mai întărit gând de apostolic românescă în țara liberă și mare:

— *Lumină, simțire națională și cinsie creștinească!*

Ceeace au făcut sub apăsarea cătușilor austrice și ungurești, mai-vartos vor face în România mare!

Alegerea dela Aiud zădărnicită,

În 31 August se ținuse alegerea de deputat în cercul Aiudului. Candidați erau doi: dl Zaharie Munteanu, fost avocat în Alba-Iulia, astăzi secretar general la finanțe în Cluj, din partea averescanilor, și dl Grigore Iunian, din partea Federației, condusă de dd. Iorga, Mihălache, Maniu, Lupu.

Încă înainte de alegere se putea ghioi, că izbânda va fi a dlui Iunian, cu toată osteneala pe care o depuneau pretorii și secretarii comunali, ca să-l scoată pe dl Zaharie Munteanu. Sătenii noștri însă nu mai pot fi mișcați astăzi prin făgăduieli și vorbe late. Nici automobilele nu mai pot înfrică pe nimenea. De aceea în ziua voturilor cea mai mare trecere au avut-o biletele albe. Aproape în toate secțiile de votare dl Iunian a avut mai multe voturi decât dl Munteanu. Izbânda era pe partea dlui Iunian.

Bagseamă pentru această împrejurare s'a găsit un chipbuș, ca alegerea să fie zădărnicită. S'a aflat, că Judecătorul Șerban, președintele comisiei din Aiud, uitate să facă jurământ și de aceea însuși a declarat alegerea de nefăcută...

Păcat, că bieții alegători au mai fost turburați de geaba atâtea săptămâni și zile înainte, ca pe urmă să li-se spună, că n'au isprăvit nimic, chiar din vina celor cari sunt chemați să cunoscă mai bine legile! În felul acesta să nu ne mirăm, că oamenii încep să piardă orice încredere în „domni”. Iar ca pupăză pe colac, tot țara suferă, tot alegătorii...

Ce lume-i prin Viena.

— Puterea e în mâna socialiștilor. — Lupte politice. — Cine va cârmui ca mâne? —

Apoi să vedeți, când s'a năruit împărăția veche, austriei au rămas buimăciți de cap. În grabă mare, ca să nu ajungă în mâinile bolșevismului, cu care s'au dat câteva lupte de stradă, au făcut alegeri. Și au votat cei mai mulți pentru partidul, care până atunci a atăcat tot ce a fost și acum promitea marea cu sarea. Acesta era partidul social-democrat. Ei au câștigat majoritatea. Ce-i drept, singuri au au cutezat să preieze guvernarea. Au făcut o coaliție cu „socialiștii creștini“. Dar adevărata putere a fost în mâinile lor. Și s'au apucat apoi a cârmui noua republică — în fruntea căreia au ridicat un dascăl — după program social-democrat, adică jidovesc.

Căci aproape toți conducătorii partidului sunt jidovi neaosi. (Bauer, Austerlitz, Adler etc.)

Aceștia s'au gândit întâi la sine, la ai săi, pe urmă se mai îngrijeau încălva de muncitorii organizați, de social-democrați, încolo cu ceialți cetățeni nu-și bat capul. Ei au oerotit pe Bela Kun cu ceata lui, fiindcă erau de ai lor; deși poporul strigă în contra lor.

Cutoată sărăcia țării, au plătit sume nespuse de mari, ca să-și facă o armată nouă, în care oamenii slujesc pe plată. Se înțelege nu că să se apere

contra dușmanilor din afară, — pentru asta o prea mică armată lor, — ci pentruca cu ajutorul ei să terorizeze populația și să o țină sub stăpânirea social-democrației. Fără îndoială, firește întreagă armata stă din „tovarăși, socialiști ori bolșevici. (Căci și partidul bolșevic este destul de tare).

În schimb foamea și grevele nu le-au putut împiedeca. De aceea populația începe a se trezi. Vede, că făgăduielile social-democrațiilor, au fost cai verzi pe păreți.

În întreagă țară s'a pornit o mare mișcare creștină. Oamenii văd, că nu minciunile jidovești vor mântui țara, ci reinvierea și așezarea ei pe temelurile adevăratelor veșnice ale creștinismului.

Membrii creștini-sociali ai guvernului au ieșit din coaliție; cu aceasta guvernul a apus. S'a hotărât pe toamnă ținerea de alegeri nouă, cari să așeze în fruntea țării cârmuire nouă.

Partidele luoră acum din răspundere să câștige cât mai mulți alegători. Nu se poate ști, care partid va ieși biruitor: cel creștin-social ori cel al „marilor germani“ (cari cer alipirea la Germania). Se poate însă prevedea, că social-democrații vor cădea de pe perini. — Vom vedea!

* * *

Așa zile a ajuns vechea și bogata Viena. Să zici: „Doamne ferește“ și să vii cât mai curând acasă. Căci ne avem și noi greutățile și nevoile noastre, dar tot e adevărat oecace spuneau mulți străini pe tren spre Ardeal: că socotind toate laolaltă mai bine decât ori-unde este în România Mare.

Augustin Popa.

Îngropăciunea coroanelor.

— Prohod cu muzică în Blaj. —

Legea cere ca orice mort să fie prohodit și îngropat după toată rânduiala.

Coroanele austriece și ungurești s'au dat și ele obștescul sfârșit după un betesuș îndelungat de doi ani de zile... Au murit moarte dreaptă, sub talpa sdravână a *Leului românesc*!

Au murit și Blajul le-a făcut o înmormântare frumoasă, cu cântec de ceteri, cu priveghieri și cu comandă în lege, ca să nu mai învie niciodată.

Măști, în 31 August după amiază, s'a oprit în fața primăriei din piața Blajului *carul mortuor*, cu cai îmbrăcați în țoale negre, cu Iacob pe capra trăsorii și cu muzică de ceteri.

La o oră anumită a coborât din cancelarie *Bacu Rudi*, ca omul orasului, aducând pe brațe o ladă neagră, care purta scrisoare jalnică la căpătâi:

„Coroanele“

La paradă s'au mai alăturat și câțiva membrii ai comisiei de schimb și banda lui *Oprea*.

Carul mortuar a plecat apoi în pas domol în jurul pieții lui Inochentie, a trecut prin Strada Regina Maria, pe Calca Regele

Ferdinand și s'a întors iar la primărie prin Str. Timotei Cipariu.

Oprea cântă cu multă jelanie „vecinica pomenire“, iar într'un rând vestitul cântec din 1914 „Megálj, megálj, kutya Serbia“, cu care credeau ungurii, că vor cuceri lumea toată...

Arcușul lui Oprea a găsit și cântece de veselie, ca omul care îngroapă pe... soacră-sa!

Copiii Blajului au făcut multă petrecanie de acest prohod glumeț.

La urmă, coroanele adunate din Blaj și jur au fost băgate în saci și trimise pe drumul de unde nu mai este întoarcere. Era și vremea, că boala îndelungată le flendurise grozav.

A doua zi, în 1 Septembrie, au ieșit la iveală Leii cei noi, mândrii și curați, cu sufletul românesc, care-i doria de mult.

— **Trenurile în Belgia se vor mâna de aici înainte cu electricitate.** Iată o nouă hotărâre a celui mai harnice țări a lumii, care este Belgia.

La ce să mai încălziască locomotivele cu cărbuni și la ce să umplă aierul cu fum de cărbuni, când electricitatea este cu mult mai sănătoasă? Și la noi s'a vorbit mult despre lucrul acesta în anii trecuți. S'au spus planuri frumoase, cum adeva în România-mare s'ar putea lumina toate orașele cu electricitate, care s'ar putea produce singur numai din puterea apelor curgătoare. S'au făcut multe planuri frumoase, dar nici unul nu s'a izbândit.

Belgia, fără ape multe ca noi, își duce la îndeplinire acest plan încă în cursul unui an.

Mai puține vorbe așadar și mai multă ispravă.

Trecând cu trenul, pe lângă Blaj.

Încă dela Copșa, unde am schimbat trenul, m'am nizuțit se întocmese de așa, ca se pot vedea Blajul, locul drag al copilăriei mele. De și cu nițică ceartă, dar am ajuns unde am dorit, la fereastra vagonului.

Mă simțiam în loja unui teatru, pe a cărui scenă se desfășură viața mea de copil, așa săracă, plină de mizerii, dar frumoasă, frumoasă ca o zi de vară.

Nu știu de ce, numele acestui orașel, de câte ori îl aud pomenindu-se, mă năpădesc amintirile, mă copleșeste o părere de rău, după tot ce a trecut, după tot ce nu mai revine.

Acum, când am să-l revăd, deși din sborul trenului iute (accelerat) mă cuprinde o slăbiciune neînțeleasă, ca și când acost orașel m'ar fi trimis undeva se îndeplinesc ceva și eu nu l'am ascultat. Mă simt, nu știu cum vinovat, rușinat,

ca și când talentul dăruit l'ași fi îngropat în pământ.

Ce se face?

E glasul datoriei, picurat în sufletul meu din sufletul dascălilor, cari m'au luminat. E cinstea, care e sălășluită între zidurile școlilor de aci și care mă urmărește pas de pas, ca un inger apărător.

Iată pădurea Mișca. Mă podidesc lacrimile. Mă văd cu cartea subsuoară, căutând cuiburi de paseri. Mai cu seamă Dumineca și în sărbători, aci veneam să învăț, ferit de sgomot și ca să mai scap câte-o amiază, pe care n'o aveam. Căci eu am trăit numai cu țipăi și cu apă, și din când în când cu câte o lingură de „supă mincinoasă“ dela Seminar.

Uite cotitura Târnavei, unde m'am scaldat pentru întâia oară, în ziua când m'am despărțit de mama, care mi-a spus cu lacrimile în ochi: „Dragul mamii, să nu te scalzi în Târnava, că tu nu știi înotă“. Și eu, abia am așteptat să plece trenul și oblula Târnava m'am dus cu alți copii. Și ne-am

scaldat și m'a „corlit“, unul mai mare, dar tot el m'a scos afară. Și-am plâns, — a fost cel dintâi plâns între străini — și-am zis: „las, că te spun eu la tata“, ca și când ași fi fost acasă, la noi în sat. Ei au făcut mare haz din asta.

Drag Cămp al libertății! Nu-ți mai văd pajiștea aceea frumoasă, pe care ne jucam de-a mingea, nici peatra, pe care m'am burieat o dată, ca se pot zice și eu, că m'am suit pe Peatra libertății. Mă uit la pălănul din grădina Internatului de fete, unde m'am aprins de cea dintâi scânteie de dragoste. Cine știe unde vor fi ochii, cari m'au îndemnat să scriu versuri.

Trenul mă poartă în fugă nebună pe sub Podul minciunilor și-mi astupă icoana, pe care aș doi s'o privesc mult timp.

Mi-aduc aminte, că la spatele caselor de peste pod e Cherețul, lacul cu trestie'naltă. Aci mi-am făcut cu un spiț lung, lung, cum n'o avut nime. Țin minte ca și când ieri s'ar fi întâmplat, ba și mai bine, căci

multe le uit azi de dimineață până seara, zic țin minte o întâmplare șoadă, care era să mă facă să flămânzesc câteva săptămâni fără țipăi.

Locuiam la nana Iovă sub hurubi. Într'o după amiază, chiar în ziua când căpătase vacanță de Paști, de bucurie, e'am luat atestat bun, mi-am cumpărat o „ienige“, am rupt-o'n patru și din a patra parte mi-am sucit o țigară. Am pus-o în spițul cel lung de trestie și i-am dat foc. Ieșeam fâlos de sub hurubi spre strada cea lungă. În colț, de cine mă lovesc? De bunul director Muntean, — Dzeu să-l odihnească, care mă avea foarte bine. Eu prind spițul și-l ascund la spate. Dânsul mă oprește și mă'ntrăie despre câte toate. Mă roagă să spun voie bună cunoscuților spun voie bună și altelor. Fumul, din satul meu și altele. Fumul, din țigara, care ardea într'una, se prelingea pe lângă mână, gădilindu-mi nasul. Eu stam smirna înaintea dânsului și din când în când îmi strâmbam gura și suflam în lături, ca se întâmpla fumul.

Cum stă lumea și țara?

La noi.

In politica noastră internă, săptămâna aceasta nu ne-a adus nimic deosebit. Atâta doar, că s'au făcut alegerile parțiale, în care s'au reînnoit apucăturile slabe electorale ale partidului dela putere și că magazinele de mărfuri ale statului, cari ar fi avut menirea să ne ușureze traiul, au continuat să ardă. Nu știm, cine e vinovat pentru aceste pagube, atâta știm însă, că oricine ar fi vinovatul, ar fi vrednic de spânzurătoare.

In lumea largă.

O înfrângere rușinoasă.

Războiul, care încă tot nu vrea să se mai stângă, urmează să fie norocos pentru Poloni. La dreptul vorbind, săptămâna aceasta nu s'au dat lupte multe și grele, din pricina că amândouă părțile vreau să se întărească în pozițiile câștigate.

E totuși ceva nou și în istoria războiului. Aminteam în numărul trecut și arătam, cum oastea rusească a fost bătută mai cumplit la nord, iar spre sud abia că s'a început invăluirea frontului rusesc. Acum putem vesti, că invăluirea aceasta a

fost dusă la bun sfârșit, așa că Polonia și în partea aceasta e în afară de orice primejdie.

Și acum trebuie să spunem și despre înfrângerea aceea „rușinoasă“, de care pomenim în fruntea acestor șire.

În luptele din sudul frontului ruso-polonez, era un general vestit, de i zicea *Budienny*, care cu călărimea sa făcuse nu de mult mari stricăciuni în armata polonă. Generalul acesta când a văzut că frontul rusesc se clatină, ce s'a gândit să soape el dela pustiire oastea rusească. Gândit și făcut: Și-a adunat în grabă cei 500 de oameni călări câți îi mai avea, și dintr'odată a pornit din sud de Lemberg o năvală, un iurș, să-i meargă pomenirea. Planul lui era să rupă frontul polon în două, să facă apoi o spărtură largă pe care să intre biruitoare armada rusă. Și planul acesta a și izbutit. A rupt frontul, a făcut spărtura, dar când era vorba să vină oastea rusească pe urma lui, — mai ie-o de unde nu-i! În vremea aceasta polonii se reculeg strâng gura spărturii tot mai mult, așa că bietul general *Budienny* abia a putut însuși scăpa cu încă vre-o alți câțiva tovarăși. Ceiaialți ori au perit de sabia polonă, ori s'au dat prinși.

Când a observat dânsul, că țigara nu mai arde, mi-a zis, privindu-mă drept în ochi: „trage Petre din țigară, că n'a stâns!“ Și zimbînd a plecat, iar eu m'am întors rușinat acasă. Părea, că se cufundă pământul cu mine.

Trenul părăsește a doua stație a Blajului, dar icoana lui cu amintirile din viața petrecută în el, mă însoțesc. Trece peste câmpii mănoase, dar eu nimic nu văd din ce se întinde înaintea ochiului. Eu îmi trăieac copilăria a doua oră.

Blajule! Pe drumul, pe care m'ai trimis, n'am dat decât de spini și polomidă. Bolovani mari mi-s'au pus în oale, dar i-am delăturat, căci am învățat în școlile tale: voiește și vei putea.

La început am șovăit. Dar luând exemplul dela mării tăi dascăli, m'am întărit în credință, așa, că azi, dacă ar fi să aleg, tot acest drum l-aș alege.

Blajule! Tu ai altoit în sângele meu o dragoste de neam, pe care n'a putut-o stânge nici o ademenire.

Tu ai înfipt în suflete o să-

geată, care de câteori ai îndrăzni să te abați dela calea cinstei, se mișcă și te nțeapă și care nu se liniștește, decât, când urmezi, cărările cele bune.

Șarpele de fier, mă poartă în fugă nebună. Icoana Blajului mă urmărește și amintirile bat la prag tot mai cu stăruință.

Le deschid cu drag ușa cămărații și le păstrez, ca pe-o comoră scumpă.

Petrea Dascălul.

— **Câte coroane au fost în România-Mare?** Acuma, după ce s'au anunțat toate coroanele și după ce s'a început schimbul, e bine să știm, câte coroane au fost înștiințate la noi. Nu mai puține decât 8 miliarde (un miliard = o mie de milioane) și 200 milioane.

În anul trecut, când s'au stampilat coroanele, erau abia 3 miliarde și 200 milioane. Așadar într'un an s'au mai furisat în țară 5 miliarde de coroane.

Iată câtă pagubă are țara din faptul, că așa de mult s'a întârziat cu schimbul.

Prin înfrângerea lui *Budienny* se statornicește definitiv marea biruință poloneză, care e menită să încheie și să încununeze operațiunile din anul acesta.

Vești fără colți.

În vremea aceasta cei bătuți nu se lasă... cu gura. Așa rușii și cei ce trăgeau anumite nădejdi pe urma lor, Germanii, nu întârzie să bată telegramele și să umplă telefoanele din lumea întreagă, că stați numai, acuși se înjghebează o nouă armată rusească, că rușii au și început contraofensivă, că polonii s'au și retras colo și colo, — și alte vești tot de felul acesta. Și la urmă ce e adevărat? E adevărat, că polonii deocamdată au ajuns la hotarele țării lor, unde se întăresc în tranșee, și de unde nu mai vreau să iasă, decât după anumite tratative.

Alianță cu Wrangel.

Va să zică o parte a tratativelor se urmează cu generalul *Wrangel*, cu scopul, ca la nevoie să pornească, atât Polonii cât și armata lui *Wrangel*, o acțiune comună, cu scopul de a elibera Ucraina, și-apoi de a răsturna stăpânia lui *Lenin* și *Troțki*.

În acest scop *Wrangel* a și primit întăriri însemnate dela poloni. Era adevărat în legăturile armatei polone o frântură de oaste de ruși al căror gând era să lupte pentru răsturnarea bolșevicilor. Frântura asta a luptat cu multă vitejie în rândurile polonilor, și era de vreo două divizii, comandată de 2 generali. Acum o divizie și un general, cu numele *Bredov*, a și ajuns la *Wrangel*. Acestea-s întăriri.

Pacea încă tot nu-i încheiată?

Până acum erau adunați trimișii, atât ai Poloniei cât și ai Rusiei, la *Minsk*, să facă contractul de pace. Cum spuneam și altădată, poșta polonilor a crescut iar, și așa nu s'a putut ajunge la nimic. Acum s'au hotărât să schimbe locul, adevărat delegații să meargă dela *Minsk* la *Riga*, unde-i țară neutră. Tot năcazul acolo stă, că bolșevicii în sus și tare, că ei încă nu-s bătuți.

Ce zic puterile din Apus?

În tot timpul acesta se urmează tratative cu Rușii și la Londra. Aici e vestitul *Kamenoff*, care mestecă cu atâta dibăcie cărțile, că *Lloyd George* nu poate să absoadă de pricini rusească, ori și mai bine: nu

aproabă ca Rusia să fie bătută cu armă ucigătoare, ci cu arma comerțului, a negotului. Zice *Lloyd George*: să-i tragem Rusiei negoțele, că ea, care nu are fabrici în scurt timp vine în genunchi să ne ceară pace. Francezii spun însă, că deși la vedere propunerea lui *Lloyd George* e mai omenoasă, totuși mai repede duce la scop întreprinderea cu arma, și astfel suferințele s'ar scurta. Lucru hotărât: pacea în Răsărit nu o vor face nici Englezii, nici Francezii, — ci Rușii și Polonii. Când? — Vom vedea.

Mișcări în Asia-mică.

De atâta amar de vreme n'am auzit nimic din această parte de lume, cât credeam, că aici toate s'au potolit și s'au orânduit. Acum ne vin niște vești, cari ne risipesc toate gândurile bune de mai înainte. Unele spun, că Arabii cari țin cu Turcii naționaliști, s'au răscolit și stau să alunge pe Englezi din Mezopotamia, pe Francezi din Siria, iar înșiși Turcii s'au năpustit cu mare putere asupra Grecilor, au fost însă bătuți.

Aici nu putem trece cu vederea știrea, care s'a fost răspândit prin unele gazete, că o divizie grecească ar fi pus mâna pe *Constantinopol*. Vestea așteaptă să fie întărită. Dar și până atunci a făcut mult sânge rău în Apus, întrucât stăpânirea Constantinopolului de către Greci, ar fi însemnat, că aceștia deaci înainte vreau să fie mare putere, adevărat de un rang cu Anglia Franța, Italia, ș. a.

Francezii țin partea Ungurilor?

„*Vittorule*“, o gazetă dela *București*, spune că, Francezii în schimbul unor concesiuni ce le-ar face ungurii pe teren comercial și industrial ar fi aplicați să schimbe pacea de *Trianon*, adevărat pun în vedere ungurilor, schimbarea înspre binele acestora a păcii pe care am încheiat-o noi cu ungurii. Nu știm încă, cât adevăr ascunde știrea aceasta. Nu credem însă să fie adevărată.

Ungurii se înarmează mereu.

Tratatul de pace dela *Trianon* zice, că ungurii nu pot avea o armată mai mare de 30,000 oameni. Contrar acestui legământ gazeta oficială alui *Hortia* duce reactivarea mai multor generali și coloneli din fosta armată

austro-ungară, — un semn, că ungerii își măresc armata peste hotarele admise de tratatul de pace.

In pragul alianței română-sârbă-grecească.

Tot «Viitorul» scrie după «Echo de Paris», că în cursul acestei luni vor sosi la București prințul Alexandru al Sârbiei împreună cu ministrul președinte Vestnici, și Venizelos prim-ministrul Greciei, să iscălească un contract de legătură prietenească, de alianță. Ceho-slovăcia încă se alătură cu trup și suflet la această alianță.

Tăierea capului Sfântului Ioan.

Cum am arătat la 24 Iunie, Sfântul Ioan, înainte Mergătorul om drept și sfânt fiind, a sibiuit fărădelegile și a înfruntat și pe Irod Antipa, împăratul Galileii, pentru că trăia în căsătorie nelegiuită, zicându-i: Nu ți-se cade ție să ții muierea fratelui tău!

Pentru aceasta Irod l'a aruncat în temniță, iar Irodiada, muierea sa, se silea în tot chipul să-l piardă. Irod însă nu voia, pentru că se temea de popor, căci tot poporul îl cinstea pe Ioan ca pe un proroc și ca pe cel dintâi între cei născuți din muieri, cum îi zisese Domnul Hristos.

Dar întâmplându-se să-și prăznuiască Irod ziua nașterii sale, adunați fiind la masa dânsului toți boierii și căpeteniile țării, în beție a poftit acest Irod să vadă pe fată-sa Salomea jucând și i-a făgăduit cu jurământ, că pentru jocul ei îi va da orice va cere, chiar și până la jumătate din împărăția lui.

Salomea a ieșit la mamă-sa și a întrebat-o: ce să ceară? iar mamă-sa i-a răspuns: capul lui Ioan Botezătorul. Atunci a intrat Salomea la Irod și i-a zis: voiu să-mi aduci acum în tipsie capul lui Ioan pentru viața lui cea sfântă, iar Irod n'a putut să-și mai calce cuvântul dat și jurământul făcut înaintea tuturor mesenilor.

Drept-aceea a trimis un ostaș în temniță și a tăiat capul lui Ioan și l'a adus în tipsie și l'a dat fetei lui Irod. Iar aceasta l'a dus mamei sale și această muiere blestemată în blăstămăția ei i-a împuns limba cu ace.

Pentru această faptă nelegiuită n'a lipsit pedeapsa lui Dumnezeu, căci Tiberie împăratul Romanilor a luat domnia dela Irod și l'a trimis la izgonire în Spania împreună cu Irodiada și Salomea.

Acolo a murit atât Irod, cât și Irodiada în lipsă și sărăcie mare, iar Salomea s'a înecat în apă.

Tăierea capului Sf. Ioan o prăznuim în 29 August în toate bisericile creștinești. Și pentru că această fărădelege s'a întâmplat în beție și la ospăț, întru această zi postim și nu bem nici vin și nici altă beaură bețivă, pentru că și despre Ioan ne spune Evangelia, că vin și beaură bețivă n'a beut și pentru că îmbuibarea în mâncări și beuturi e izvorul tuturor răutăților și fărădelegilor. Și ne rugăm întru această zi lui Dumnezeu, pentru cei cari trăiesc în căsătorie nelegiuită, ca să le lumineze mintea și să cunoască adevărul. Așisderea rugăm pe Dumnezeu să deie pace în familiile creștinilor și asta suntem datori să-o facem mai ales în zilele acestea, când și în biserică noastră dreptcredincioasă se înmulțește numărul acelor cari voiesc să se despartă, nesocotind curântul Domnului, care zice: Tot cel ce-și lasă muierea și iea alta, preacurvește, așisderea și cel ce iea pe cea lăsată... Iar într'alt loc: Ceea-ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă!

Și ne rugăm și pentru feciorii și fetele noastre pentru că să-și țină Dumnezeu în viața curată și feciorie nepătată.

Cu ale sfântului Ioan preasfinte rugăciuni Doamne Isuse Hristoase, influențe-ne pe noi și ne izbăvește.

Prefucrată de
Septimiu Popa.

Circulară

cătră despărțămintele Asociațiunii și obștea românească.

Se aduce la cunoștință tuturor, că începând cu 6 August a. c. d-l Aurel Nistor, preot în Arpăc, județul Trei Scaune, e angajat pe timp de șase luni, ca conferențiar și propagandist cultural al «Asociațiunii» pentru județele: Trei-Scaune, Brașov, Făgăraș și Târnava-Mare.

Domnii directori ai despărțămintelor și întreg publicul românesc e rugat a-i da mână de ajutor la opera întreprinsă de d-sa. Dl Nistor va face propagandă:

1. Prin prelegeri despre Asociațiune și răstoriile ei.

2. Va încasa abonamente pentru revista «Transilvania» și «Biblioteca populară a Asociațiunii». Costul abonamentului la revistă, pentru membrii e 50 lei, pentru nemembrii 70 lei. Costul Abonamentului la Biblioteca populară îl vom publica în curând.

3. Va înscrie membri noi de toate categoriile, însirate și pe pagina din urmă a învâltorei revistei noastre.

4. Va organiza agenturi și despărțăminte nouă.

5. Va pregăti terenul pentru edificare de case naționale în diferite comune.

6. Va face consemnare despre obiectele vrednice de a fi procurate pe scama muzeului central. Mai târziu, în comunele unde nu sunt încă biblioteci populare, se vor trimite și astfel de biblioteci.

Sperăm că toți oamenii de bine îi vor sta în ajutor d-lui Nistor pentru a putea desvolta o activitate de propagandă cât mai întinsă, spre binele și fericirea neamului nostru românesc.

Sibiiu, 6 August 1920.
Andrelu Bârseanu, Romul Simu,
președinte. secretar.

ȘTIRI

— **Principele Carol, moștenitorul tronului românesc, spre casă.** După ce a făcut o călătorie așa de mare, principele Carol la 22 August a sosit în America, în orașul New-York, iar de acolo în 28 August a plecat cu vaporul spre Europa. Unul dintre însoțitorii Alteței Sale va descrie întregă această călătorie, făcută împrejurul pământului.

— **Numire.** Directorul gazetei noastre, d. Alexandru Lupeanu-Melin, profesor la Liceul de fete din loc, a fost numit bibliotecar arhidiecezan, în locul d-lui Zenovie Păclișanu, plecat la Cluj la arhivele Statului. Biblioteca centrală arhidiecezană din Blaj, a cărei conducere a fost încredințată d-lui Alex. Lupeanu, este una dintre cele mai prețioase și mai bogate biblioteci din întreagă România-Mare.

— **Dârnicia unui vladică.** Preasfințitul dela Lugoj, Dr. Valeriu Traian Frențiu, a ținut în zilele de 9—14 August sinod la episcopie și a depus suma de 2 milioane coroane făcând o fundațiune, din care să se ajutoreze bisericile sărace.

Această faptă a Preasfințitului este cu atât mai de laudă, cu cât în episcopia Lugojului sunt foarte multe parohii sărace, cari fără ajutor nu pot să mai trăiască, iară banii statului deocamdată nu ajung pentru toate și multele lipse cari se arată.

— **Se vor schimba și rublele.** După schimbul coroanelor, în 12 Septembrie se va începe și schimbul rublelor din Basarabia, așa că

pe sfârșitul acestui an în întreaga România vom avea numai bani românești.

— **Ungurii tot Unguri.** Medicinistul român Teofil Morariu din Satu-Mare plecând la Budapesta să-și aducă mireasa, a fost arestat de Unguri și omorât la 7 August. Tot asemenea a fost prins de cătră Unguri inginerul Enea Grapini și condamnat la moarte; a scăpat însă din închisoare și a fugit la Viena.

— **Cel mai mare otel al lumii este în orașul Chicago din America.** Are 4 mii de odăi de închiriat și 4 sute de culine pentru oaspeții cari înșiși își pregătesc mâncarea.

— **Minunății.** În orașul Londra se ard la an peste opt milioane de vagoane de cărbuni. — Banca națională a Angliei (care tipărește banii de hârtie) are treizeci de metode după care cunoaște că-s falsificați ori ba banii. — În 1000 școli ale Americii se folosește cinematograful (mașina cu ajutorul căreia se fac să joace icoanele pe pereți). — Serpii pot să trăiască șase luni fără de a mânca nimica.

— **O știucă cu 10 mii de coroane.** În Budapesta niște pescari au prins în Dunăre o știucă, a cărei greutate a fost de 101 kilograme. Un otelier din Budapesta li-a cumpărat-o numai decât cu nu mai puțin de 10 mii coroane. De însemnat e, că până acuma nu au prins oamenii știucă mai grea de 46 kilograme și că cea prinsă la Budapesta este cea mai grea știucă cunoscută până acuma.

In pragul vremii

— Indemnuri pentru săteni. —
de

Alexandru Lupeanu-Melin
profesor, directorul gazetei «Unirea Poporului».

Cuprinde: Articole izvorite în frământările zilelor de acum, în cari sătenii noștri vor afla indemnuri românești, povești și poezii cu falc, scrise pe înțelesul tuturor.

Din lipsă de hârtie se tipăresc exemplare puține, de aceea prenotări se primesc de pe acum la administrația noastră. Prețul de librărie va fi mai mare decât pentru cei cari se prenotează.

Redactor responsabil:
IULIU MAIOR.